

Κωνσταντινούπολη - Η πρωτεύουσα του Βυζαντίου

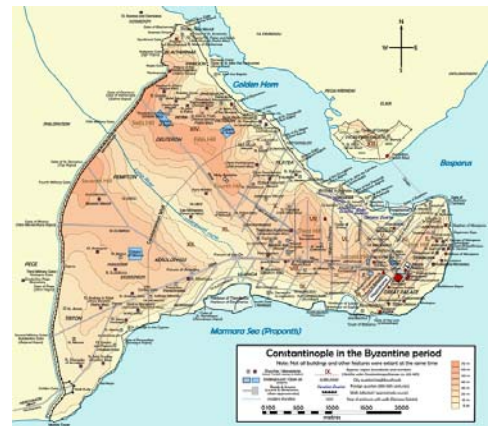
Τα χρονικά της όρια ξεκινούν από τα εγκαίνια της , στις 11 Μαΐου του 330 και φτάνουν στην τελική της πτώση ,την άλωση της από τους Οθωμανούς Τούρκους στις 29 Μαΐου του 1453.

Χίλια χρόνια σχεδόν, πριν ο Μέγας Κωνσταντίνος αποφασίσει να την κάνει καινούρια πρωτεύουσά του, τη μεγαλύτερη χριστιανική πολιτεία Ανατολής και Δύσης, ένας Έλληνας, ο Βύζας, ο αρχηγός των Μεγαρέων αποικιστών, ξεκίνησε στα 658 π.Χ. απ' τα Μέγαρα, πέρασε το Αιγαίο, έφτασε στην Τροία, διέσχισε τα Δαρδανέλια και τη θάλασσα του Μαρμαρά και βγήκε τελικά στον Εύξεινο Πόντο.

Πριν ξεκινήσει για το μακρινό του ταξίδι, ο Βύζας είχε ρωτήσει το μαντείο των Δελφών, που να ιδρύσει τη νέα του αποικία και πήρε αυτή την απάντηση: "απέναντι από τη χώρα των τυφλών ". Μόνο όταν έφτασε στο Βόσπορο, κατάλαβε τι εννοούσε ο

χρησμός. Στην ασιατική ακτή, απέναντι από τη στεφανωμένη με λόφους τριγωνική χερσόνησο, που αποτελούσε το τέλος της ευρωπαϊκής γης, άλλοι Έλληνες είχαν κτίσει κιάλας μια πόλη, τη Χαλκηδόνα. Και θα έπρεπε να ήταν τυφλοί, αφού δε μπόρεσαν να συνειδητοποιήσουν την αναμφισβήτητη υπεροχή του τοπίου . Ένας όμορφος τόπος, ένας παράδεισος ξανοιγόταν μπροστά τους . Επτά λόφοι , ο ένας πίσω από τον άλλο κι ένας κάμπος κατάφυτος που έφθανε μέχρι τη θάλασσα . Εκεί το 667 π.Χ. οικοδόμησε ο Βύζας την πόλη του, που ονομάστηκε Βυζάντιο .

Αυτή την περιοχή του Βυζαντίου διάλεξε ο Μέγας Κωνσταντίνος και την έκανε καινούργια πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας του. Το χτίσιμο των τειχών ξεκίνησε το Νοέμβριο του 324 και πεντέμισι χρόνια αργότερα η πρωτεύουσά ήταν έτοιμη . Έμπειροι τεχνίτες από κάθε γωνιά της αυτοκρατορίας κατασκεύασαν λαμπρά οικοδομήματα που στόλιζαν την πόλη : « το Μεγάλο Παλάτι » , βιβλιοθήκες που ήταν γεμάτες με χειρόγραφα ελληνικά , υδραγωγεία , λουτρά , κρήνες (βρύσες) , χριστιανικοί ναοί , ο ιππόδρομος, αγορές , το λιμάνι . Οι δρόμοι , οι πλατείες και τα μουσεία της γέμισαν με καλλιτεχνικούς θησαυρούς που τους έφερε από την Αθήνα , την Αλεξάνδρεια , την Έφεσο και τη Ρώμη και από άλλα μέρη της ελληνικής Ανατολής .Στις 11 Μαΐου του 330 ο αυτοκράτορας εγκαινίασε επίσημα την πόλη με το όνομα "Νέα Ρώμη" ή "Δεύτερη Ρώμη", για να γίνει αργότερα η Κωνσταντινούπολη, η πόλη του Κωνσταντίνου και η ονομασία αυτή κατακυρώθηκε για αιώνες σ' ολόκληρο τον κόσμο. Έτσι η χριστιανική ανατολή απέκτησε το δικό της πολιτικό και πνευματικό κέντρο .Με τη πάροδο του χρόνου η Κωνσταντινούπολη μεγάλωσε σε

έκταση και ο πλούτος της αυξήθηκε .Τα πλοία που μετέφεραν τα εμπορεύματά τους από τη δύση στον Εύξεινο Πόντο περνούσαν από την Κωνσταντινούπολη . Έτσι πολύ γρήγορα έγινε το σπουδαιότερο εμπορικό , βιοτεχνικό και πολιτικό κέντρο όλης της Μεσογείου .Τα λιμάνια της έσφυζαν από ζωή και κίνηση . Τα εργαστήριά της κατασκεύαζαν εκλεκτά προϊόντα : μεταξωτά , λινά , μάλλινα υφάσματα , κομψοτεχνήματα , όπλα κ.ά. Στους δρόμους της συνωστίζονταν άνθρωποι όλων των φυλών και των γλωσσών . Έτσι η πόλη σιγά σιγά επεκτάθηκε έξω από τα τείχη του Κων/νου γι' αυτό , επί αυτοκράτορα Θεοδοσίου Β' , το 413 χτίστηκαν νέα τείχη , τα Θεοδοσιανά , για να περιλάβουν τα νέα προάστια .Ο πληθυσμός της Κων/πολης μαζί με τα προάστια της τον 5ον αι. πρέπει να ήταν περίπου ένα εκατομμύριο και ο αριθμός αυτός διατηρήθηκε κατά προσέγγιση μέχρι τη λατινική κατάκτηση (1204 –1261). Μετά τη λατινική κατάκτηση όμως άρχισε να λιγοστεύει με γοργό ρυθμό , ώσπου το 1453 αυτοί που έμειναν δεν ήταν ούτε εκατό χιλιάδες .

Θεοδοσιανά τείχη

Η Κωνσταντινούπολη λοιπόν εξελίχθηκε σε μεγάλο οικονομικό, πολιτικό και πνευματικό κέντρο για όλη τη βυζαντινή αυτοκρατορία, μια πόλη που επηρέασε καθοριστικά τη ζωή και τον πολιτισμό όλης της ανθρωπότητας. Η Κωνσταντινούπολη η νέα πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας συντομογραφικά ονομάστηκε και Πόλη, γεγονός που οφείλεται στο ότι για αιώνες η Κωνσταντινούπολη αποτελούσε τη μοναδική ίσως διοικητικά συγκροτημένη πολεοδομική ενότητα.